

**RADA GMINY
ŁĄCK**

**Uchwała Nr XXXVIII/416/2024
Rady Gminy Łąck
z dnia 21 marca 2024 r.**

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łąck na lata 2024-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 179 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) Rada Gminy Łąck uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łąck w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

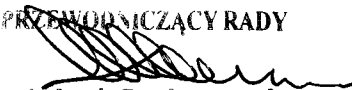
§2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łąck.

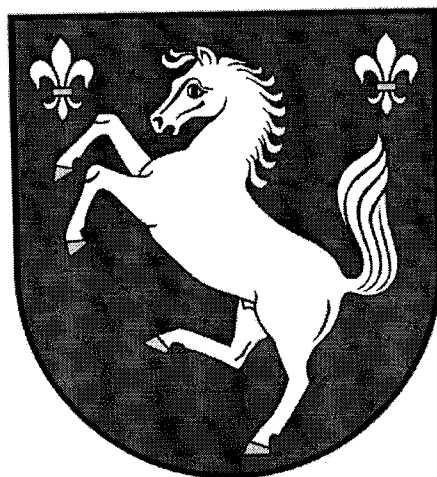
§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZESYŁAJĄCY RADY

inż. Lech Drohomirecki

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXVIII/416/2024
Rady Gminy Łąck
z dnia 21 marca 2024 r.

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Łąck
na lata 2024 - 2026**

I. WPROWADZENIE

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Łąck na lata 2024 – 2026 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program ten jest strategicznym dokumentem Gminy Łąck opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Rodzina jest pierwszym i fundamentalnym środowiskiem życia dziecka. Mówi się o niej, jako o podstawowej komórce społecznej, w której odbywa się wychowanie oraz opieka nad dzieckiem. Dopóki realizacja funkcji opiekuńczo- wychowawczej przez rodziców przebiega prawidłowo, zapewniając tym samym dziecku ochronę praw i wszechstronny rozwój, wówczas rodzina jest najważniejszym miejscem harmonijnego wzrostu młodego człowieka.

Jednym z najważniejszych celów rodziny winna być dbałość, aby warunki socjalno- bytowe i atmosfera wychowawcza, w jakich przebywa dziecko były jak najlepsze. Rola rodziny nie kończy się jednak na tym etapie, ani wówczas gdy dziecko wchodzi w dorosłość i bierze odpowiedzialność za swoje życie. Środowisko rodzinne nieustannie otacza człowieka i jest ono najważniejszym miejscem jego życia i rozwoju. Żadna inna forma nie jest w stanie go zastąpić.

Rodzina ma do spełnienia określone funkcje względem swoich członków, w tym dzieci, oraz społeczeństwa. „Funkcje rodziny to tyle, co wyspecjalizowane oraz permanentne działania i współdziałania członków rodziny, wynikające z bardziej lub mniej uświadomionych sobie przez nich zadań, podejmowanych w ramach wyznaczonych przez obowiązujące normy i wzory, a prowadzące do określonych efektów głównych i pobocznych” (za: Z. Tyszka). Zdarza się jednak, że w rodzinie występują różne sytuacje wskazujące na niewłaściwe zachowania i postawy rodzicielskie, oraz pewne elementy ukazujące niestosowność różnych sytuacji życia rodzinnego. Jeżeli jednak w życiu codziennym rodziny, sytuacje o zabarwieniu negatywnym nasilają się, a towarzyszyć temu będzie brak więzi emocjonalnych, to wówczas można stwierdzić, że rodzina nie spełnia należycie powierzonych jej funkcji staje się wtedy rodziną dysfunkcyjną, w której występuje brak lub poważny niedostatek w zaspokajaniu potrzeb biologicznych, rozwojowych i uczuciowych, później następuje dezorganizacja całego środowiska wychowawczego, społecznego, a także emocjonalnego i strukturalnego.

Rodzina dysfunkcyjna nie wywiązuje się w pełni z obowiązków wobec własnych dzieci, zaniedbując realizację funkcji, lub też stwarza zagrożenie występowania tego stanu. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielkość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj.:

1. Diagnoza sytuacji rodziny i najbliższego środowiska
2. Analiza przyczyn pojawiających się kryzysów
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziców
4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej
5. Dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale, oraz za jej zgodą. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji.

Interdyscyplinarną pomoc rodziną przeżywającym trudności, oraz sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny opierać się na zasadach wzajemnej współpracy, oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja programu będzie odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, przy wykorzystaniu jej zasobów własnych, oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawy działań ujętych w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (t.j. Dz.U.2021 r., poz.1249)
- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, (tj. Dz. U. 2023 r, poz. 901 z póź. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 2151 z póź. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz.571 z póź. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z póź. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz. U. z 2023 r., poz. 1923 z póź. zm.)

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku swoją działalnością obejmuje 5357 mieszkańców zamieszkałych w 16 sołectwach. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych gminie oraz zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2023 roku z różnych form świadczeń z pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącku skorzystało łącznie 75 rodzin tj. 179 osób w rodzinach.

Tabela 1. Powody przyznawania pomocy za 2023r.

L.p.	POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
1.	Ubóstwo	2	2
2.	Sieroctwo	0	0
3.	Bezdomność	3	3
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	15
5.	Bezrobocie	36	111
6.	Nieppełnosprawność	28	52
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	15	36
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenie gospodarstw domowych – ogółem	0	0
9.	Przemoc w rodzinie	0	0
10.	Potrzeba ochrony	0	0

11.	Alkoholizm	0	0
12.	Narkomania	0	0
13.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0
14.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
15.	Zdarzenia losowe	0	0
16.	Sytuacja kryzysowa	0	0
17.	Kłęska żywiołowa	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS -03 za rok 2023

Powyższe dane wskazują, że bezrobocie i niepełnosprawność są czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest długotrwała choroba.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku wynika, że wskaźnik bezrobocia na terenie powiatu płockiego na koniec 2023 r. wyniósł 9,6%.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oferuje mieszkańcom naszej Gminy możliwość skorzystania z „Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny upoważniających każdego członka rodziny wielodzietnej do szeregu zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu ofert handlowych, kulturalnych i rekreacyjnych. Na dzień 31.12.2023 r. wniosek o wydanie Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny złożyło 202 rodzin wielodzietnych i wydano 533 kart.

Dodatkową formę pomocy dla rodzin stanowią również świadczenia rodzinne przyznawane przez Dział Świadczeń Rodzinnych.

Tabela. 2 Formy udzielanej pomocy w 2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin/liczba dzieci
1.	Stypendia socjalne	17 rodzin, 35 dzieci
2.	Posiłki dla dzieci w szkole: - z listy dyrektora - na wniosek rodzica	30 rodzin, 51 dzieci
4.	Świadczenia rodzinne	68 rodzin, 151 dzieci
5.	Świadczenia z funduszu Alimentacyjnego	11 rodzin, 19 osób uprawnionych
6.	Karty Dużej Rodziny	81 rodzin, 35 dzieci
7.	Pomoc żywnościowa w ramach programu POPŻ w 2023 r.	98 rodzin, 59 dzieci

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Łąck

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku wynika, że w 2023 r. w rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywało 5 dzieci natomiast w pieczy zastępczej instytucjonalnej nie przebywało żadne dziecko z terenu naszej gminy.

Środki na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej oraz instytucjonalnej w całości wydatkowane są z budżetu gminy i za 2023 r. wyniosły 34.248,35 zł.

Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w naszej Gminie z dniem 15.10.2012 roku powołano instytucję asystenta rodziny. Aktualnie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej nie ma osoby zatrudnionej na stanowisku asystent rodziny. Od miesiąca listopad 2023 r. są czynione starania w celu zatrudnienia osoby na stanowisku asystent rodziny jednak brak jest osób zainteresowanych wykonywaniem tego zawodu.

Obecnie wsparciem rodziny, która była objęta pracą asystenta rodziny zajmują się pracownicy socjalni Ośrodka, wsparciem objęta jest 1 rodzina, w której jest 2 dzieci.

Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystentów jest kompleksowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnym dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem.

IV. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizację pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa dokonuje podziału kompetencji, zadań i działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowe. Podział ten przedstawia poniższa tabela:

Gmina	Powiat	Samorząd Województwa
Profilaktyka – wspieranie rodziny	Pieczą zastępczą rodzinną i instytucjonalną pełnoletnich wychowanków i Adopcja	Usamodzielnienia
Asystent rodziny	Rodziny zastępcze i rodzinne, domy dziecka.	Ośrodek adopcyjny
Placówki wsparcia dziennego	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	Regionalna placówka opiekuńczo – terapeutyczna
Rodziny wspierające inne podmioty lub instytucje Działające na rzecz dziecka i rodziny	Usamodzielnienia Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej)	Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce

społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

W myśl Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r. art.176, zadania gminy w tym zakresie to min.:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną, przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Definiowanie i gwarantowanie dzieciom podstawowych potrzeb socjalno-bytowych.

Kierunki działań:

- organizowanie z zasobów GOPS optymalnej pomocy rodzinom w szczególności materialnej, rzeczowej, usługowej,
- szukanie nowych źródeł wsparcia dla środowisk, w których podstawowe potrzeby dzieci nie są zabezpieczone,
- 4. Finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- 6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny;
- 7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W sytuacji umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w pierwszym roku jego pobytu w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku jego pobytu w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w trzecim roku jego pobytu w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki w następującej wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

V ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Łąck wychowujące dzieci i przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego.

Odbiorcami programu są również rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego

zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W szczególności Program jest skierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo,
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych,
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostatkiem społecznym.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej dlatego tak ważny jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

VI. CELE PROGRAMU

1. CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1) Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym w właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec swoich dzieci.
- 2) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych jak i rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
- 3) Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- 4) Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.
- 5) Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.
- 6) Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z dziećmi w celu poprawy jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

VII Realizatorzy i partnerzy programu:

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku we współpracy z następującymi instytucjami:

- Policja,
- Placówki Ochrony Zdrowia,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki oświatowe i kulturalne
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Płocku,
- Sąd Rejonowy,
- Kuratorzy społeczni i zawodowi,
- Kościół,

- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Płocku,
- Organizacje pozarządowe

VIII. MONITORING

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Monitoring realizacji Programu odbywać się będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucję wiodącą przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Rezultatem monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku w pierwszym kwartale następującego po sobie roku, składane Wójtowi Gminy Łąck.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

IX. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany został dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2024-2026 na terenie Gminy Łąck. Zakres wyznaczonych celów i zadań powstał w oparciu o zasoby instytucjonalne, analizę programów z lat poprzednich oraz ocenę niezbędnych danych. GOPS skupia swoje działania na rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo, w których rodzice nie wypełniają swoich zadań, a prawidłowy rozwój dzieci jest zagrożony. Doświadczenia pracowników pomocy społecznej wskazują, że środowiska objęte programem borykają się z problemami natury finansowej oraz problemami związanymi z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wyzwaniem dla tut. Ośrodka jest wspomaganie rodzin niewydolnych, w których błędy wychowawcze przekazywane są z pokolenia na pokolenie, a środowisko nie dostarcza przykładów "dobrego rodzicielstwa". Z uwagi na nieustające zmiany zachodzące w środowisku społecznym, niezbędnym jest ciągle poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań, jak również powiększanie grona podmiotów współpracujących na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków.

Należy także podkreślić, że celem ostatecznym zawsze będzie zapewnienie prawidłowo funkcjonującego środowiska dla bezpieczeństwa i dobra dziecka. Zmianie ulegać będą jedynie techniki, metody i koncepcje wykorzystywane do pracy z rodziną.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Inz. Lech Drohomirecki